

TISKOVÁ INFORMACE

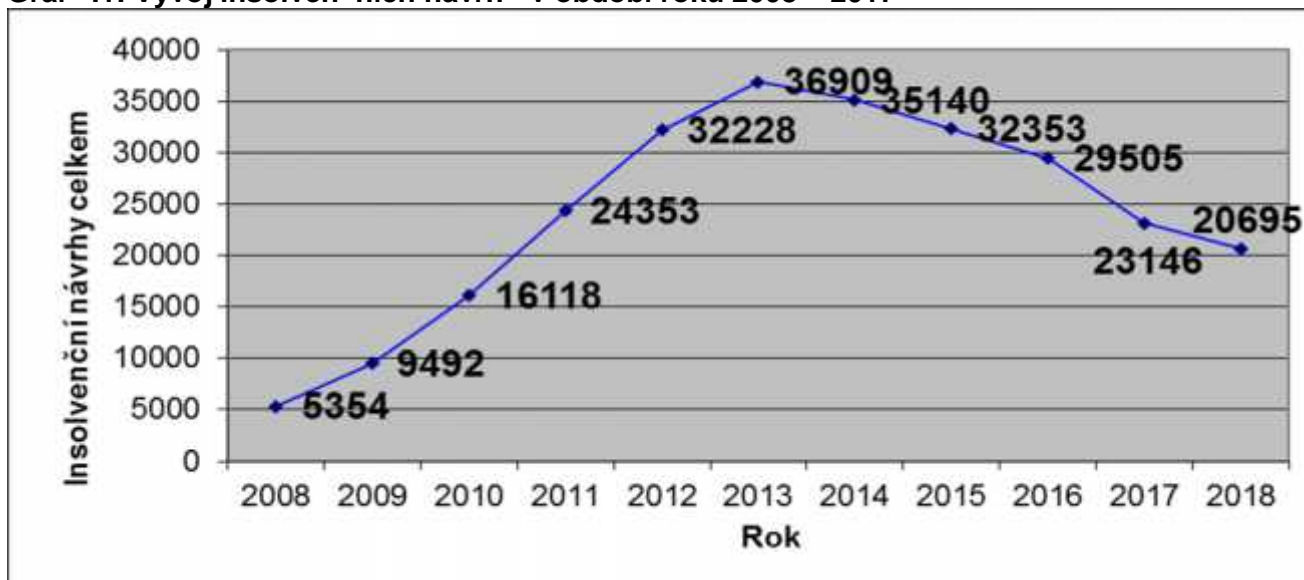
Vývoj insolvenčních návrhů v České republice v roce 2018

Praha, leden 2019 – Pokles celkového počtu insolvenčních návrhů v roce 2018 pokračuje, jeho dynamika však klesá.

Pokud budeme analyzovat hodnoty insolvenčních návrhů platné od vzniku Insolvenčního zákona v roce 2008, můžeme vidět poměrně strmé nárůsty a to až do roku 2013, kdy byla zaznamenána historicky nejvyšší roční hodnota počtu insolvenčních návrhů. Pak už zaznamenáváme jen poklesy, které jsou však méně razantní, než byly růsty do roku 2013.

V roce 2014 se počet insolvenčních návrhů snížil proti roku 2013 o 4,8 %. V roce 2015 činil pokles proti roku 2014 7,9 %. V roce 2016 proti roku 2015 dochází k dalšímu poklesu - o 8,8 %, v období 2017/2016 je pokles již 21,6 %. Snížení počtu insolvenčních návrhů v roce 2018 proti roku 2017 je mírnější než v předchozím období a činí 10,59 %.

Graf .1: Vývoj insolvenčních návrhů v období roku 2008 – 2017

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Crefoport

Pozitivní vývoj ekonomiky se odráží v poklesu insolvenčních návrhů jak u firem, tak u spotřebitelů. Zatímco pokles insolvenčních návrhů u firem činil v roce 2015 proti roku 2014 15,7 % a u fyzických osob 7 %, v roce 2016/2015 to bylo u firem již 18,8 % a u spotřebitelů 8,4 %. V roce 2017/2016 je to u firem již 26,05 % a u spotřebitelů 21,15 %. V posledním sledovaném období 2018/2017 jsou poklesy mírnější, u firem 25,51 % a u spotřebitelů jen 9,33 %.

Tabulka . 1: Insolven ní návrhy v R

M síc	2015	2016	2017			2018		
	Celkem	Celkem	Celkem	Firmy	Fyzické osoby v . nepodnikajících živnostník	Celkem	Firmy	Fyzické osoby v . nepodnikajících živnostník
1	2353	2119	1989	160	1829	1541	121	1420
2	2831	2707	2214	179	2035	1799	112	1687
3	3282	2680	2685	175	2510	1841	131	1710
4	2918	2706	2110	175	1935	1848	121	1727
5	2679	2827	2354	179	2175	1895	117	1778
6	3025	2575	3494	273	3221	1809	102	1707
7	2606	2114	646	100	546	1584	118	1466
8	2234	2431	1194	110	1084	1658	108	1550
9	2445	2314	1322	94	1228	1430	85	1345
10	2741	2259	1721	152	1569	1943	111	1832
11	2599	2463	1766	105	1661	1854	125	1729
12	2640	2310	1651	101	1550	1493	92	1401
celkem	32353	29505	23146	1803	21343	20695	1343	19352

Zdroj Crefoport, Insolven ní rejst ík

V insolven ci se v roce 2018 ocitlo n kolik firem ze skupiny Vítkovice. Jednalo se o VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a.s., VÍTKOVICE MECHANIKA a. s., t mto spole nostem byla povolena reorganizace a VÍTKOVICE REVMONT ENGINEERING a.s., která je p ed rozhodnutím o úpadku. Další významnou spole ností v insolven ci je textilní spole nost VEBA a.s.. Insolven ní návrh podala v kv tnu Raiffeisenbank a.s. a v ervenci soud firm povolil reorganizaci. V potížích se ocitly i velké stavební spole nosti PSJ, a. s., VHS plus, Vodohospodá ské stavby, s.r.o. a SILNICE ÁSLAV - HOLDING, a. s.. U spole nosti PSJ, a. s. byly v roce 2018 podány dva insolven ní návrhy. První insolven ní návrh byl zastaven, ale v prosinci vydal soud usnesení o úpadku. Dva insolven ní návrhy byly v pr b hu roky podány na spole nost VHS plus, Vodohospodá ské stavby, s.r.o. Z d vodu zp tvzetí návrhu vydal soud usnesení o zastavení ízení. A u spole nosti SILNICE ÁSLAV - HOLDING, a. s. soud hned druhý den insolven ní návrh odmítl. Úpadkem skon il i letos druhý insolven ní návrh na spole nost KD Kutná Hora, a.s., výrobce sva enc kolejových vozidel. Problémy m ly i spole nosti v oblasti zem d lství a potraviná ství. Významný prodejce zem d lské techniky HZT Technik - servis, a.s. je v konkurzu, stejn dopadl i insolven ní návrh u spole nosti Vimperská masna, a.s. a u zpracovatele surových k ží a kožešin firmy PRIME HIDE, spol. s r.o.

V tšina insolven ních návrh u právnických osob kon í prohlášením úpadku, p ípadn je insolven ní návrh odmítnut z formálních d vod , zastaven pro zp tvzetí i nedostatek podmínek anebo zamítnut z d vodu, že úpadek se neosv d il.

ešení úpadku je u právnických osob možné dv ma zp soby, bu konkurzem, nebo reorganizací.

Konkurz je zp sob ešení úpadku spo ívající v tom, že na základ rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjišt né pohledávky v ítel pom rn uspokojeny.

Vývoj po tu konkurz kopíruje pozitivní tendence vývoje u po tu insolven ních návrh . I v lo ském roce po ty konkurz klesaly. Lo ský pokles o 35,84 % je v posledních letech nejvýrazn ější. Konkurzy se v posledním roce ve srovnání s rokem 2017 týkaly spíš obratov st edních nebo menších firem.

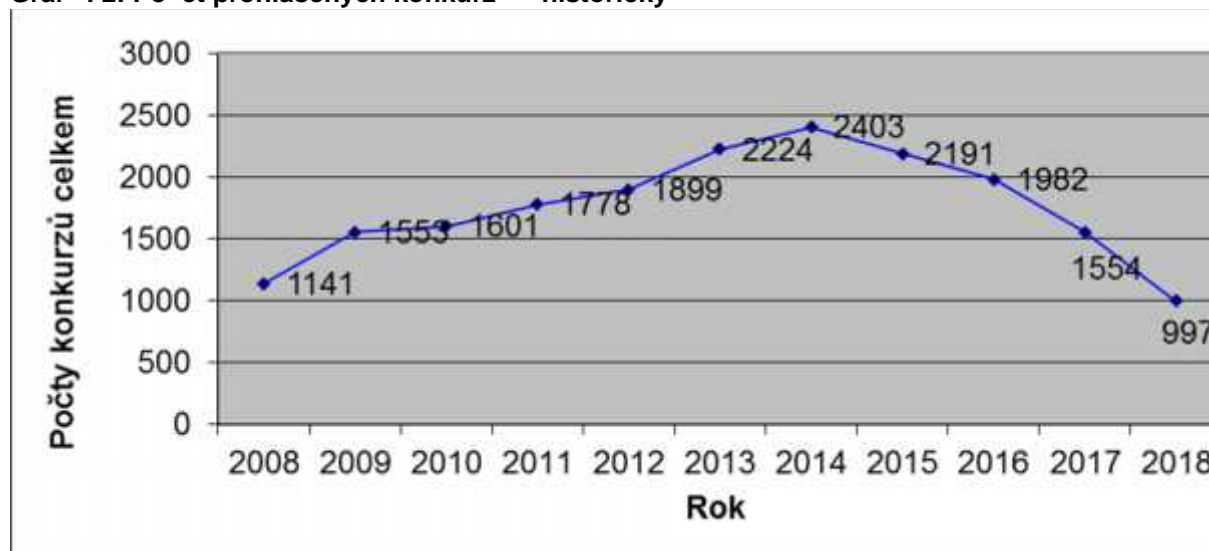
Pro p edstavu v roce 2015/2014 inil pokles po tu konkurz 8,8 %, v roce 2016 inil pokles ve srovnání s rokem 2015 9,5 % a v roce 2017/2016 byl meziro ní pokles po tu konkurz 21,6 %.

Tabulka . 2: Konkurzy právnických osob a živnostník

m síc	2015		2016		2017		2018	
	firmy	z toho živnostníci	firmy	z toho živnostníci	firmy	z toho živnostníci	firmy	z toho živnostníci
1	163	73	170	96	163	79	83	23
2	180	89	172	96	166	92	84	28
3	203	102	146	74	175	102	104	29
4	209	110	157	85	156	92	66	22
5	191	106	164	89	134	72	102	35
6	205	112	219	106	139	84	85	23
7	174	97	137	73	89	40	83	19
8	163	80	159	94	120	61	76	25
9	185	107	171	98	105	37	53	22
10	190	100	156	85	126	43	102	34
11	187	105	194	103	112	38	104	34
12	141	77	137	77	69	24	55	19
celkem	2191	1158	1982	1076	1554	764	997	313

Zdroj: Insolven ní rejst ík, Crefoport

Graf . 2: Po et prohlášených konkurz – historicky

Zdroj: Insolven ní rejst ík, Crefoport

Tabulka . 3: Firmy v konkurzu dle obratu v roce 2018

IČO	Název	Činnost	Počet zaměstnanců	Obrat
64506347	KRÁLOVOPOLSKÁ RIA, a.s.	Inženýrsko dodavatelské služby pro petrochemický, chemický průmysl	150	2 329 614 000
25596080	Česká energie, a.s.	Obchodování s elektrickou energií a zemním plynem	38	1 439 892 000
44264011	PRIME HIDE, spol. s r.o.	Velkoobchodní prodej a zpracování surových kůží a kožešin	37	1 250 000 000
29000076	ALI-FRIGO s.r.o.	Velkoobchod s masem a masnými výrobky	3	750 000 000
27756971	IMOS group s.r.o.	Výstavba vodohospodářských, inženýrských a ekologických staveb	15	566 760 000
26913321	NHtools, s.r.o.	Prodej nářadí, nástrojů, spojovacích materiálů	8	400 000 000
29279836	Logistic Service Group, SE	Velkoobchod s díly a příslušenstvím pro motorová vozidla	8	400 000 000
2714523	CEMEX Construction Services s.r.o.	Stavební činnost	16	252 342 000
24203084	GOLDIMAX s.r.o.	Velkoobchodní prodej hutních výrobků	1	218 959 000
28428943	ERB bank, a.s., v likvidaci	Bankovní služby	22	120 465 000

zdroj: Crefoport

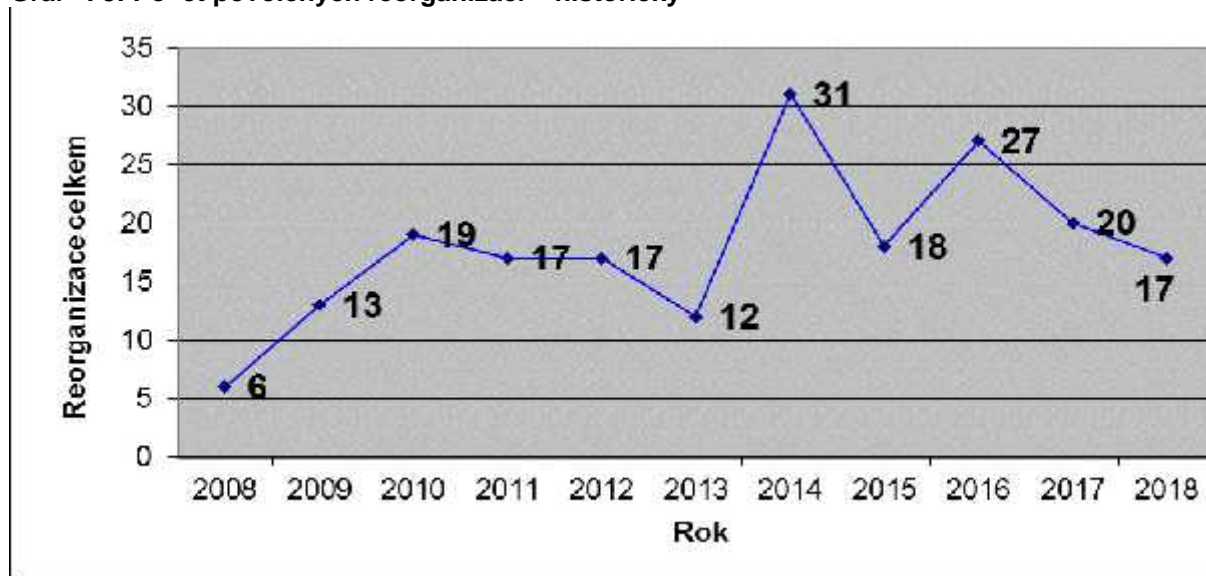
Druhým způsobem řešení úpadku je **reorganizace**. Jedná se o takový způsob řešení úpadku, kdy dochází k postupnému uspokojování pohledávek v zájmu zachování provozu dlužnickova podniku.

Do konce roku 2013 byla předpokladem pro povolení reorganizace podmínka, aby obrat firmy, která se dostala do problémů, činil v roce před insolvenční alespoň 100 000 000,- Kč. Druhým kritériem pro povolení reorganizace bylo, aby firma měla minimálně 100 zaměstnanců.

Tyto přísné podmínky nesplňovala řada firem, které by jinak mohly reorganizaci k řešení úpadku využít. Proto novela Insolvenčního zákona platná od 1. 1. 2014 snížila kritéria pro povolení reorganizace, a to tak, že roční úhrn stejného obratu firmy byl snížen na 50 mil. Kč a počet zaměstnanců na 50 zaměstnanců. Nově také stačí splnit alespoň jednoho z kritérií.

Po tyto reorganizací dlouhodobě stagnují a ani zmírnění podmínek v roce 2014 nevedlo k významným nárůstům počtu povolených reorganizací.

Graf . 3: Počet povolených reorganizací – historicky

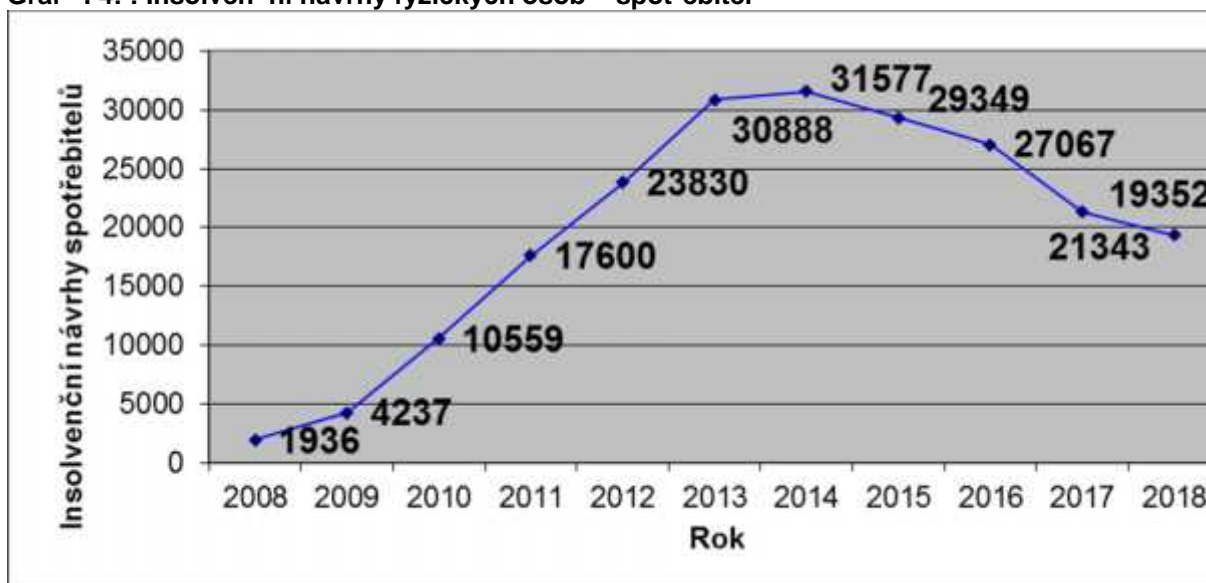
Zdroj: Insolvenční rejstřík, Crefoport

Celkem bylo od počátku platnosti insolvenčního zákona v lednu 2008 do konce roku 2018 soudem povoleno 197 reorganizací. V roce 2018 bylo povoleno 17 reorganizací – mj. u firmy VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a.s., VEBA, textilní závody a.s., VÍTKOVICE MECHANIKA a. s., OLEO CHEMICAL, a.s., VÍTKOVICKÉ STROJÍRNY s.r.o. ad.

8 reorganizací bylo v průběhu roku 2018 přeměněno v konkurz – např. u společnosti Via Chem Group, a.s., A Vest, a.s., PSK - ASM s.r.o., Chrudim IRON & STEEL, s.r.o. ad.

Klesající tendenci vykazují v posledních letech i počty insolvenčních návrhů u fyzických osob – spotřebitelů. Vedle příznivých podmínek na trhu práce a rostoucích platek tomu pravděpodobně přispívá i změna Insolvenčního zákona, která od 1. 7. 2017 nastavila povinnost akreditace při poskytování služeb v oblasti oddlužení. Záměrem úpravy bylo jednak eliminovat ty návrhy na oddlužení, které neměly šanci na schválení soudem a jednak ochránit dlužníky před lichvářskými platbami poskytovateli poradenských služeb.

Graf 4: Insolvenční návrhy fyzických osob – spotřebitelů

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Crefoport

Insolvenci fyzických osob je možné řešit oddlužením. Oddlužení probíhá buď formou zpeněžení majetku dlužníka, nebo plněním splátkového kalendáře, kdy dlužník musí během 5 let splatit v celku alespoň 30 % dluhu. Pokud dlužník není schopen řešit úpadek oddlužením, je prohlášen konkurz.

V roce 2018 požádalo o oddlužení celkem 18 969 osob. Z toho bylo oddlužení povoleno v 18 178 případech. Počet povolených oddlužení se meziročně zvyšuje. V loňském roce vzrostl počet povolených oddlužení na 95,83 %, v roce 2017 to bylo 90,93 % a v roce 2016 bylo z celkových 26 497 žádostí povoleno oddlužení u 22 306 osob, tj. jen 84 %.

Oddlužení formou zpeněžení majetku využilo v průběhu roku 2018 celkem 414 dlužníků. V ostatních případech bylo oddlužení řešeno nastavením splátkového kalendáře.

Graf . 5: Oddlužení – osobní bankroty v ČR

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Crefoport

Novela Insolvenčního zákona, která vstoupila v platnost 1. 7. 2017, upravila řadu oblastí zákona, mj.:

- u obchodních korporací se nepohlíží ke změně sídla, která probíhla v posledních 6 měsících před zahájením insolvenčního řízení.
- věřitelé musí dokládat svou pohledávku potvrzením auditora, znalce nebo daňového poradce.
- zvyšuje se postih za šikanózní insolvenční návrh a zpísují se podmínky pro případ šikanování insolvenčními návrhy, například v případě, kdy návrhatel podá návrh záměrně u nepříslušného soudu.
- nově byla vytvořena tzv. negativní domněnka úpadku. Podle ní se podnikatel má za ubránit v věteřelském insolvenčním návrhu, když prokáže, že jeho splatné závazky nepřevyšují disponibilní zdroje o více než 10 %.

Ministerstvo spravedlnosti začalo ještě v roce 2017 připravovat další návrh novely Insolvenčního zákona. Vláda tento návrh schválila 17. 1. 2018

Novela má mj. upravovat podmínky pro oddlužení. Záměrem ministerstva bylo rozšíření okruhu lidí, kteří by mohli oddlužení využít a současně je motivovat k aktivnímu řešení svého dluhu. Podle návrhu ministerstva má být upravena stávající podmínka pro oddlužení, kdy dlužník musí během 5 let splatit věteřel alespoň 30 % dluhu. Návrh ministerstva předpokládá, že když dlužník splatí 50 % dluhu do 3 let, bude oddlužení ukončeno. Když splatí 30 % dluhu, tak potrvá 5 let. Nejdelší doba pro oddlužení má být 7 let a to v případě, že dlužník splatí méně než 30 % dluhu.

Poslanecká sněmovna vládní návrh výrazně upravila a v říjnu 2018 definitivou většinou schválila. Sněmovní verze počítá pouze se dvěma variantami oddlužení. První z nich předpokládá, že dlužníci splatí věteřel alespoň 60 % svých dluhů. Ve druhé variantě by dlužníci měli uhradit za 5 let alespoň 30 % dlužné částky. Pokud by zaplatili méně, o jejich oddlužení by rozhodoval soud. Vstup do osobního bankrotu by byl navíc

zamítnut, pokud by splátky stály jen na měsíční asi tisícikorunovou odměnu insolventnímu správci.

Snadší oddlužení by podle novely mohli mít senioři. Bez dluhů by mohli být již za 3 roky, ale tento typ oddlužení by mohli využít jen jednou.

Dne 19. 12. 2018 Senát tuto novelu insolventního zákona vrátil Sněmovně k dopracování. Mimo jiné chce umožnit vyhlášení osobního bankrotu i těm nejchudším. Navrhuje tedy zrušit podmínku, podle níž by splátka v ítel musela být ve výši nákladů na odměnu insolventního správce. Za zatěžující považuje Senát i podmínky, kdy by při nesplacení 30% dlužné částky rozhodoval soud o tom, zda se dlužník o splacení dostatečně snažil.

Očekávání společnosti Crefoport pro rok 2019 jsou nadále optimistická. Růst reálných příjmů domácností, podpořený nízkou nezaměstnaností bude nadále stimulovat dynamiku soukromé spotřeby, která tak zůstane významným motorem ekonomického růstu.

Předpokládáme, že pozitivní vývoj ekonomiky bude pokračovat. U firemních insolvenčních návrhů a konkurzů. Dynamika poklesu bude patrně mírnější než v minulých letech.

Situaci u spotřebitelů by mohla být ovlivněna připravovaná novela Insolventního zákona, která má změnit podmínky pro oddlužení. Pokud by ke úpravě zákona a jejímu schválení došlo již v letošním roce, mohli by o oddlužení žádat i ti spotřebitelé, kteří doposud na oddlužení nedosáhli. To by se pak mohlo promítnout v nárůstu počtu insolventních návrhů spotřebitelů. Pokud ale k žádným mimořádným změnám nedojde, předpokládáme v roce 2019 i pro skupinu spotřebitelů klesající nebo stagnující počet insolventních návrhů.

Crefoport sleduje insolventní rejstřík permanentně a své pravidelné analýzy o vývoji insolvenčních věcech i zahraničí zveřejňuje již řadu let.

Společnost Crefoport s.r.o. je součástí mezinárodní skupiny poskytující svým zákazníkům hospodářské a kreditní informace, služby inkasa pohledávek a také další služby v oblasti řízení rizik.

Další informace:

**Ing. Stanislava Menšíková
Crefoport s.r.o.
Na Harf 337/3
CZ - 190 00 Praha 9
E-mail: s.mensikova@crefoport.cz**